

SKRIVELSE

2022-04-01

Ärendenr:

NV-00322-21

Att främja viltvården med medel ur viltvårdsfonden

Lägesrapport för regeringsuppdrag

Bakgrund

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att under perioden 2021–2023 med medel ur viltvårdsfonden främja viltvården eller andra liknande ändamål som är förenliga med syftet med jaktlagen (1987:259).

I uppdraget ingår att från och med den 1 januari 2022 inom ramen för uppdraget, med iakttagande av upphandlingsreglerna, ombesörja att följande utförs;

- åtgärder som rör uppföljning och övervakning av viltstammarna, inklusive att årliga sammanställningar av avskjutningsstatistik och uppskattning av vilttäthet för allt jaktbart vilt redovisas,
- åtgärder som syftar till att minska lidandet för trafikskadat vilt,
- åtgärder som bidrar till en adaptiv klövviltsförvaltning, samt
- vid behov andra relevanta viltvårdsåtgärder.

Naturvårdsverket hemställde till regeringen den 25 februari om en ändring av uppdraget. Ändringen avsåg senareläggning av när ansvaret för de utpekade åtgärderna skulle övergå från Svenska jägareförbundet till Naturvårdsverket.

Regeringen beslutade den 1 april 2021 att tidpunkten för när ansvaret för att utföra de utpekade åtgärderna flyttades från den 1 januari 2022 till den 1 juli 2022 (dnr. N2021 /00694).

Naturvårdsverket skickade den 1 april 2021 en delredovisning till regeringen över vilka författningsändringar myndigheten bedömer behöver göras med anledning av uppdraget.

Under 2021 och början av 2022 genomförde Naturvårdsverket arbetet att säkerställa att de utpekade åtgärderna kan utföras från och med den 1 juli 2022.

Genomförande

Naturvårdsverkets arbete delades upp i fyra verksamhetsområden:

- Viltövervakning
- Vilt och trafik
- Adaptiv klövviltsförvaltning
- Viltprovtagning

Utifrån de fyra verksamhetsområdena identifierade och analyserade Naturvårdsverket de aktiviteter som tidigare utförts av Svenska Jägareförbundet inom ramen för Viltvårdsuppdraget.

Parallellt genomförde Naturvårdsverket en juridisk analys av vilka möjligheter som stod till buds för att utföra uppdraget i enlighet med lagen om offentlig upphandling (bilaga 1). Den juridiska analysen lämnades därefter för extern granskning av upphandlingsexpertis (bilaga 2). Naturvårdsverkets juridiska analys fann att offentlig upphandling eller överenskommelse med annan statlig myndighet var de alternativ som var möjliga för att utföra uppdraget i enlighet med direktiven i uppdraget, något som också styrktes av den externa experten.

I ett nästa steg upprättade Naturvårdsverket ett Dynamiskt Inköpssystem (härefter DIS) för att hantera upphandling av konsulttjänster på ett effektivt sätt. DIS är en relativt ny upphandlingsform som ger god flexibilitet och effektiv upphandling inte bara inom ramen för detta uppdrag utan även kommer underlätta införskaffning av andra tjänster som berör viltförvaltning.

Enskilda upphandlingar genomfördes för respektive verksamhetsområde. Arbetet innefattade remissförfarande på föreslagna upphandlingsunderlag och förtydligande dialogmöten med leverantörer som lämnat utförliga remissvar angående underlagen.

Upphandlingarna resulterade i att Naturvårdsverket upprättat fyra avtal, ett för respektive verksamhetsområde där aktiviteterna specificerats (bilaga 3, 4, 5 och 6). I alla fyra fall har Svenska Jägareförbundet vunnit upphandlingen. För en delaktivitet inom viltövervakning, den så kallade "Gåsräkningen", har Naturvårdsverket för avsikt att upprätta en överenskommelse med Lunds universitet då de varit den aktör som tidigare utförde uppdraget efter ekonomiskt bidrag från Svenska Jägareförbundet.

Uppstartsdialog för respektive uppdrag har genomförts eller planeras genomföras inom kort. De beskrivna åtgärderna bedöms därmed kunna utföras i enlighet med uppdraget från och med den 1 juli 2022.

I samband med upphandlingsarbetet har Naturvårdsverket även nyttjat tjänsten för rapportering av jaktresultat för att säkerställa Sveriges internationella åtaganden angående den så kallade Habides-rapporteringen. Denna del av tjänsten har finansierats genom andra medel än Viltvårdsfonden men visar på synergieffekter som viltvårdsuppdraget medfört och fortsatt kan medföra tillsammans med andra uppdrag och ansvarsområden som Naturvårdsverket har eller kan få.

Ett exempel på ett sådant möjligt framtida uppdrag är införandet av kvotjakt på gäss inom ramen för Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds (AEWA). Ifall detta regelverk införlivas är fortlöpande rapportering av jaktresultat på gäss avgörande, något som genom den upphandlade tjänsten bedöms vara möjligt att utveckla på ett kostnadseffektivt sätt.

Ekonomiskt utfall

Det ekonomiska utfallet av dessa upphandlingar och överenskommelser innebär att den totala kostnaden för de fyra verksamhetsdelarna uppgår till 18,62 miljoner kronor per år, att jämföra med 17,25 miljoner kronor då aktiviteterna finansierades genom ett direkt bidrag till Svenska Jägareförbundet (regeringens beslut 2020-12-17, dnr N2020/02425). Därmed har en viss kostnadsökning om 1,37 miljoner kronor uppstått då tjänsterna upphandlats. Det kan till viss del förklaras av att bidraget till Svenska Jägareförbundet legat på samma nivå under ett antal år. Samtidigt har Svenska Jägareförbundet genom remissvar och under dialogmöten meddelat att nuvarande uppdrag innefattar en ambitionshöjning i förhållande till det tidigare uppdraget från regeringen vilket också kan förklara de ökade kostnaderna.

Framtid

Naturvårdsverkets avtal avser 1,5 år och räcker därmed fram till uppdraget sluttid den 31 december 2023. Därutöver har Naturvårdsverket möjlighet att förlänga avtalen ytterligare ett plus ett år fram till 31 december 2025. Naturvårdsverket vill dock påminna regeringen om vikten av att de förslag på författningsändringar som presenterats i den tidigare rapporten omhändertas. Utan dessa förändringar bedömer Naturvårdsverket att det inte har någon rättslig grund för att utföra de åtgärder som nuvarande uppdrag innefattar efter 31 december 2023.

Därutöver har Naturvårdsverket för avsikt att undersöka möjligheterna att utveckla viltvården utifrån regeringsuppdragets innehåll i samverkan med andra myndigheter och berörda intresseorganisationer. Detta arbete bedöms kunna påbörjas under hösten 2022.